

Opiniestuk

n.a.v. het artikel 'Vakbonden bemoeilijken wegwerken wachtlijsten rusthuizen'

Laat ons in de zorgsector meer luisteren naar de gebruiker

Het is soms aandoenlijk te zien dat sommige (belangen)organisaties de private sector demoniseren wanneer het gaat om dienstverleningen die zich in de socio-medische en sociale sector bevinden. Het is zelf wraakroepend en fundamenteel oneerlijk wanneer men ongenueanceerd de private zorgsector verkeerde intenties aansmeert, als of sociale ondernemers (of ze zich nu in profit of in de socio-profit bevinden) niet met mensen bezig zijn. De realiteit is vaak andersom.

Als oud-voorzitter van het OCMW van Gent (met een groot ziekenhuis en 8 intramurale settings voor senioren in beheer) en vandaag als afgevaardigd bestuurder van Solidariteit voor het Gezin (met 4800 medewerkers actief in verschillende zorgsectoren in Vlaanderen) weet ik perfect het verschil. Het verschil ligt hem in de socio-economische interpretatie van de zorgmarkt. Ik wens mij hoegenaamd niet uit te spreken wie hierin uiteindelijk gelijk heeft, want dan stuit ik ongetwijfeld op een politieke vooringenomenheid. Wat wel belangrijk is, is het feit dat het bestaan van verschillende socio-economische invalshoeken op zorg en dito verschillende beheersformules om zorg aan te bieden, van Vlaanderen de meest dynamische zorgsector heeft gemaakt van Europa. De tijd dat we over de grenzen moesten kijken om een betere zorgorganisatie te zien is al lang voorbij. Vlaanderen wordt nu het aanspreekpunt voor vele landen en mijn deur wordt plat gelopen door buitenlandse sociale ondernemers om te zien hoe wij het hier allemaal gedaan krijgen op het niveau van een efficiënte kinderzorg, ouderenzorg, handikaptenzorg en ziekenzorg. We moeten deze voorsprong vasthouden en de bestaande dynamiek in de intramurale en extramurale dienstverlening koesteren. We moeten met andere woorden de diversiteit in de zorgsector aanmoedigen en verder uitbreiden. De gebruiker of potentiële cliënt of patiënt kan er alleen beter van worden. Het is trouwens deze gebruiker die in alle vrijheid zal kiezen welke voorziening aan zijn kwaliteitseisen voldoet, voor zover het marktmechanisme is deze sector speelt. En het is daar waar het schoentje wringt. De vraag naar diensten is groter dan het aanbod. In sommige sectoren spreekt men van heuse wachtlijsten. Dit impliceert dat de zorgmarkt in onevenwicht is en dat de gebruiker niet de volle vrijheid heeft om te kiezen. De droom van een vraaggestuurd model is nog verre van gerealiseerd.

Met deze vaststelling in het achterhoofd is het onwaarschijnlijk vast te stellen dat sommige (belangen)organisaties deze dynamiek (of liever deze bedreigde dynamiek) niet willen inzien. Het halsstarrig vasthouden aan bestaande voorzieningen en de blokkering van een vraaggestuurd model in de zorgmarkt is enerzijds een blijk van bekrompen conservatisme en anderzijds een openbare minachting voor de wilbeschikking van de gebruiker. Men moet zoveel mogelijke creatieve spelers op de zorgmarkt toelaten om zo het aanbod te vergroten. Het zal voor de gebruiker in een zekere zin een zegen zijn wanneer men geconfronteerd zou worden met een overaanbod aan voorzieningen. Op deze manier zullen ze de beste dienstverlening kiezen aan de beste prijs. Op deze manier zullen de 'cowboys' van de sector buitenspel worden gezet. Dit gezonde principe van vraag en aanbod in de zorgsector moet daarenboven ook nog gestuurd worden door de overheid, gezien zij moeten instaan voor de kwaliteitseisen van de zorg in Vlaanderen. Dit element zal voor de 'cowboys' een tweede ernstige belemmering zijn om pure winstprincipes ten koste van sociale zorgprincipes te laten prevaleren. Wanneer men vaststelt dat er zoveel geïnteresseerden zijn uit de private sector die wensen te investeren in de zorgsector in Vlaanderen, dan moeten wij dit luidop toejuichen. De

vermarketing van de zorgsector is geen bedreiging, maar kan heel veel opportuniteiten bieden ten gunste van de toekomstige gebruiker, wanneer alles in een aanvaardbaar sociaal economisch kader wordt geplaatst. Het is inderdaad zo dat in zo'n proces de gebruiker meer zal dicteren hoe de zorg zal moeten worden georganiseerd. Het is inderdaad zo dat de zorgmarkt de bestaande structuren permanent onder druk zullen komen te staan ten voordele van een steeds veranderende creatieve omgeving. Het is inderdaad zo dat een aanbodgestuurd beleid tot het verleden zal moeten behoren en de impact van sommige (belangen)organisaties tot het minimum moet herleid worden. Het is dan ook logisch te zien wie de petitie tegen de vermarketing van de zorg uiteindelijk allemaal heeft ondertekend. In deze optiek is het belangrijk dat we verder werken aan een grotere diversiteit van het aanbod in de zorgsector en de dynamiek van kwaliteitsconcurrentie verder uitbouwen. Laten we meer luisteren naar de gebruiker/patiënt/cliënt om constant aan verbeteringstrajecten te kunnen werken en te vernieuwen. Gelukkig zijn er in deze optiek nog verdedigers van het vrij initiatief, ook in de zorgsector en was ik opgetogen met het standpunt van Vlaams Parlementslid Vera Van den Borgh in uw editie van maandag 11..

Erwin Devriendt
Afgevaardigd Bestuurder
Solidariteit voor het Gezin